

Fald aftrykt som Bilag til Lovforslaget. Jeg har faaet fat i den ved en Henvendelse til Bureauet og Biblioteket — den fandtes ingen af Stederne. Jeg beklager det, for saa vidt som jeg kun har haft den i ganske kort Tid og derfor ikke paa dette Tidspunkt er i Stand til fuldt ud at vurdere, om den paa visse Punkter indeholder noget bedre. Paa et enkelt Punkt kan jeg dog allerede nu sige, at jeg foretrækker den; jeg foretrækker Udvalgets Formulering af Retsplejelovens §§ 687 og 688 om Fordelingen af Sager mellem Underret og Landsret, den forekommer mig formelt langt bedre og langt klarere end den, man nu har, og som Ministeriet altsaa ønsker at bevare.

Ministeriet har imod at tage denne Formulering indvendt, at den udelukker absolutte Tilstaaelsessager fra Nævningebehandlingen. Dertil vil jeg gerne bemærke, at for saa vidt man i Realiteten er enig med Ministeriet, vilde en Formulering, der gav Plads for det Hensyn, Ministeriet ønsker taget, formentlig ikke volde større Vanskeligheder, men hvad selve Realiteten angaar, kan jeg ikke nægte, at den sidste Tids opskræmmende Nævningekendelser, som er særlig stødende for Retsbevidstheden, netop fordi Beviset for Forbrydelsen var saa uomtvisteligt paa Grund af egen Tilstaaelse, i mine Øjne unægtelig indeholder en Opfordring til at undtage netop Tilstaaelsessager fra Nævningebehandling. Ved en Kendelse som den ofte omtalte i den københavnske Barnemordssag og ved en Kendelse nede fra Sønderborg, hvor en Kvinde ligeledes havde aflagt Tilstaaelse om et ganske tilsvarende Forhold og blev frifundet, er der ingen Mulighed for at søge en Undskyldning for Nævningerne i det manglende Bevis, idet der foreligger en klar og ren Tilsidesættelse af Beviset, og derfor forekommer det mig ingenlunde paa Forhaand givet, at man bør fastholde Nævningebehandling ogsaa for Tilstaaelsessager.

Nu kunde man maaske være tilbøjelig til at betragte det, jeg her siger, som et Udslag af den sorte Reaktion, som man af og til giver mig Æren for at repræsentere, og jeg vil derfor gerne have Lov til at citere et Par Udtalelser, bl. a. af Goos, vor sidste store Retslærde, der jo var en varm Tilhænger af Nævningeinstitutionen. Dette fremgaar bl. a. af et Citat af en Afhandling, han har skrevet om Spørgsmaalet, hvor han siger: „Nævningeprocessen efter sin Idé — den dobbelte Garanti — er den mest fuldkomne Form af Retsplejen“. Altsaa en mere ubetinget Tilhænger af Nævningeinstitutionen skal man lede efter. Og dog

siger Goos: „Mange af de groveste Sager kunne være saa klare baade i Henseende til Beviset — paa Grund af egen Tilstaaelse — og i Henseende til Retsspørgsmaalet, at der ingen Opgave bliver at løse for Nævninger, der da ogsaa kun kunne betragte deres Rolle som en overflødig og besværende Form“. Kommissionsbetænkningen af 1875 siger: „Den, der har afgivet en klar Tilstaaelse i en retlig ikke tvivlsom Sag“ — en saadan var den sidste københavnske og den nævnte sønderjydske — „kan ikke have Haab om at slippe, fordi han paakalder Nævninger.“ Maa jeg endelig tilføje, at under den Betænkning, der tilsigter at fjerne Tilstaaelsessager fra Nævningeting, staar Professor Munch-Petersens Navn, og hvad man nu end vil mene om Professorens Virksomhed i øvrigt, er der dog vel næppe nogen, der vil vove at betvivle hans varme Interesse for Retsplejereformens Gennemførelse fuldt ud i enhver Henseende, ganske efter dens Aand og Tanke, og der er vel ingen, der vil betvivle hans kolossale Fjernhed fra alt, hvad der hedder sort Reaktion.

De før nævnte Kendelser har vakt en Uro i hele Befolkningen, der har rejst Spørgsmaalet: Er Nævningeinstitutionen undergrævet? Dette Spørgsmaal er rejst endogsaa i Blade, som maa tænkes paa Forhaand at være særdeles venligt stemt mod hele Institutionen, hvad der ogsaa fremgaar af redaktionelle Bemærkninger i samme Blade om Institutionen. Ogsaa fra Folk, der har været Nævninger, foreligger der Udtalelser, som er særdeles bemærkelsesværdige. En anonym Nævning udtaler i „Berlingske Tidende“ den 10. December Ønske om Ophævelse af Institutionen. Cand. theol. Boje, der var Formand for de københavnske Nævninger i den paagældende Sag, skriver den 11. December: „En mindre Kreds af Meddomsmænd vilde være at foretrække“, og Ingeniør Eugen Schmidt, Ordfører for Nævningerne i Djursland-Sagen, skriver i „Aalborg Amtstidende“, at Nævningeinstitutionen fra Ende til anden i sin nuværende Form er en Misforstaaelse. Disse Udtalelser korresponderer paa en ejendommelig Maade med en Udtalelse fremsat af Højesteretsjustitiarius Gram den 1. Oktober 1919. „Jeg haaber bl. a. — og jeg tror, at ikke saa faa Jurister deler dette Haab —, at Lægmænd vil komme til at medvirke i en hel Del større Omfang end Retsplejeloven hjemler det — men vel at mærke som *Meddomsmænd*, ikke som Nævninger.“

Spørgsmaalet: Nævninger eller Meddomsmænd er gammelt, saa gammelt som selve Spørgsmaalet om Nævningeinstituti-